Aanpak van maagklachten in huisartsenpraktijken in Vlaanderen

Haio: TANASIJEVIC Stefan , U.A.
Promotor: Verhoeven Veronique , U.A.
Praktijkopleider: MENTENS Yves , SELS Filip , TAYAR Riad , Teughels Stefan

Context: Overmatig gebruik van protonpompremmers (PPI's) is al een gekend probleem, niet enkel in Vlaanderen maar in de hele wereld. Er zijn aantal studies die bezig zijn met dit probleem. In deze studie gaan we ons focussen, naast het overmatig gebruik van PPI's, ook op aanpak van maagklachten in het algemeen. Het is duidelijk dat de richtlijnen over maagklachten in het algemeen minder goed gerespecteerde richtlijnen zijn. Daardoor hebben we een groot aantal onnodige onderzoeken en behandelingen die plaats vinden en grote kosten met zich brengen. Het eindresultaat is toch een groot aantal patiënten met blijvende maagklachten.

Onderzoeksvraag: 1. Wat zijn de gezondheidsrisico's in verband met chronisch gebruik van PPI's? Zijn de huisartsen daar bewust van? Hoe goed is de kennis van huisartsen in Vlaanderen over de aanpak van maagklachten? 2. Waar loopt het mis wat het volgen van de aanbevelingen betreft? Is er een nood aan een nieuwe, meer praktische richtlijn? Of eerder een soort algemene oproep naar alle huisartsen om de richtlijnen meer te respecteren?

Methode: Eerst werden de richtlijnen van Domus Medica en het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) gescreend. Daarna werd een literatuurstudie verricht over nadelen van langdurig gebruik van PPI's. Achteraf werd een enquête, in het kader van veldonderzoek, grootschalig naar huisartsen in Vlaanderen gestuurd. We hebben de uitnodiging voor enquête gestuurd samen met de uitnodiging voor E-learning van BCFI rond chronisch gebruik van PPI's. De huisartsen hadden een mogelijkheid om eventueel een deel te nemen aan de 2de enquête met als bedoeling om de impact van zo'n interventie te evalueren.

Resultaten: 108 huisartsen hebben deelgenomen aan de 1ste enquête. Daarvan hebben de 46 deelnemers hun gegevens achtergelaten om terug na enkele weken gecontacteerd te worden voor de 2de enquête. Van die 46 artsen hebben uiteindelijk maar 21 artsen op uitnodiging gereageerd en de 2de enquête ingevuld.

Conclusie: Er is steeds meer bewijs dat langdurig gebruik van PPI's gepaard gaat met verschillende bijwerkingen. Medicamenteuze behandeling moet worden stopgezet zodra deze niet langer nodig is. Onnodig gebruik van deze medicamenten brengt niet alleen mogelijke gezondheidsrisico's met zich mee, maar ook hoge kosten voor het gezondheidssysteem. De richtlijnen die we hebben worden vaak niet gerespecteerd. Daar zijn er verschillende redenen voor. De huisartsen vinden de richtlijnen niet zozeer onpraktisch, maar het is niet altijd evident om ze toe te passen, vooral wegens gebrek aan tijd. Er zou een betere communicatie naar artsen en patiënten toe moeten bestaan. Er bestaan verschillende flowcharts en patiëntenbrochures rond maagklachten, maar veel huisartsen zijn hier niet op de hoogte van. Het zou nuttig zijn om een zeer praktische, bondige richtlijn te maken die elke huisarts zou bereiken. BCFI-brochure voor artsen bevat op zo'n manier aantal belangrijke informatie zoals indicaties, mogelijke bijwerkingen van PPI's en aanbeveling rond afbouw van PPI's. Misschien zou een gelijkaardige richtlijn speciaal voor huisartsen zou moeten ontstaan met een flowchart (gelijkaardig met NHG maar zonder H2-antagonisten) en infofiche voor patiënten. Educatie en communicatie hierover zou ook goed georganiseerd moeten worden, zowel naar patiënten als huisartsen toe.